

EXPLOATERINGSKONTORET TRAFIKKONTORET

2008-09-29
TJÄNSTEUTLÅTANDE
DNR E2008-702-01621
DNR T2008-702-02200:1

Kontaktperson exploateringskontoret
Lars Fränne
Hammarby Sjöstad
Telefon: 08-508 26277
lars.franne@expl.stockholm.se
Kontaktperson trafikkontoret
Lovisa Wassbäck
Avfall
Telefon: 08-508 465 61
lovisa.wassback@tk.stockholm.se

Till
Exploateringsnämnden
2008-10-09
Trafik- och renhållningsnämnden
2008-10-14

Huvudmannaskap för sopsuganläggningar. Svar på gemensam skrivelse från aktörer i fastighetsbranschen

Förslag till beslut

1. Exploateringsnämnden och Trafik- och renhållningsnämnden besvarar byggherrarnas skrivelse med kontorens utlåtande.
2. Trafik- och renhållningsnämnden ger trafikkontorets avfallsavdelning i uppdrag att, i samråd med exploaterings- och stadsbyggnadskontoren, utreda konsekvenserna av ett kommunalt övertagande av huvudmannaskapet för sopsuganläggningarna, samt belysa alternativa möjligheter för hanteringen av finansiering och drift.

Krister Schultz
Förvaltningschef, Exploateringskontoret

Magdalena Bosson
Förvaltningschef, Trafikkontoret

Sammanfattning

Trafikkontoret, exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret har erhållit en skrivelse från 18 olika aktörer i bygg- och fastighetsbranschen. I skrivelsen föreslås att huvudmannaskapet för sopsuganläggningar ska innehas av staden i stället för av fastighetsägare eller samfälligheter.

Med anledning av skrivelsen föreslår trafik- respektive exploateringskontoret att en utredning görs som analyserar konsekvenserna av ett kommunalt övertagande av hela eller delar av huvudmannaskapet för sopsuganläggningarna, samt att alternativa möjligheter för hanteringen av finansiering och drift av sopsuganläggningar belyses.

Bakgrund

Inom Stockholm stad har sedan lång tid anlagts sopsuganläggningar såväl i nybebyggelse som i befintlig bebyggelse. Anläggningarna ägs idag av fastighetsägaren eller samfälligheter medan stadens roll omfattar insamling och behandling av avfallet.

Det finns två typer av sopsuganläggningar, dels mobila där soporna lagras i tankar under sopnedkastan och sedan sugas med ett mobilt sopsugfordon från ett sopsuguttag, ofta i en trottoar e.dyl., dels stationära sopsugar där soporna direkt sugas till en fast anläggning, där de komprimeras för senare transport till behandlingsanläggning. Vidare prövas mekaniska lyftanordningar med containrar under jord på några ställen. Beroende på konstruktion sugas soporna i 1-3 olika fraktioner; brännbart, komposterbart och tidningar, det sistnämnda fungerar dock bara i stationära terminaler. Totalt finns i Stockholm idag ca 400 sopsuganläggningar, varav 159 med stationära terminaler. Antalet anslutna hushåll är ca 90 000, dvs. ca 20 % av det totala antalet.

Staden strävar mot att på sikt gå över till maskinell hämtning, och huvuddelen av nybebyggelse för bostadsändamål i större projekt ansluts idag till sopsug. En fördel med främst de stationära sopsuganläggningarna utöver förbättrade hämtförhållanden är att sopsugsterminalerna kan förläggas till utkanterna av bostadsområden, så att sopbilarna inte behöver trafikera kvartersgator.

Trafik-, exploaterings- och stadsbyggnadsnämnden har i juni 2008 erhållit en likalydande skrivelse från 18 av de mest aktiva byggherrarna. Byggherrarna är positiva till att avfallet hanteras med sopsug, men pekar på olika svårigheter med att dessa ska förvaltas av samfällighetsföreningar i form av gemensamhetsanläggningar. Anläggningarna kan omfatta flera tusen hushåll och samfällighetsföreningarna har att hantera många tunga frågor av teknisk, juridisk och ekonomisk karaktär. Med anledning av det föreslår bolagen att Stockholms stad ska överväga att ta på sig huvudmannaskapet för kommande sopsuganläggningar i bl a Hammarby Sjöstad, Norra Djurgårdsstaden och Annedal, och att fastighetsägarna betalar för nyttan av anläggningarna enligt antagen taxa.

Den vanligaste ägarlösningen i landets kommuner är att anläggningarna, liksom i Stockholm, ägs och drivs av samfällighetsföreningar. Andra modeller finns dock och ett exempel är i Halmstad där, det kommunala energi- och miljöbolaget gått in som byggherre och ägare till en fast sopsuganläggning i ett första projekt, Nissastrand med 1500 lägenheter. Byggherrarna betalar hela den allmänna anläggningen till det kommunala bolaget vid byggstart och därefter fortlöpande drift- och underhållskostnader utöver avfallstaxan. Ekonomiskt beräknas inte åtagandet innebära någon belastning för kommunen. I Sundbyberg är ett liknande projekt i Ursvik på gång, dock byggs anläggningen härvid av byggherrarna och överläts vid färdigställandet till kommunen som därefter är huvudman och debiterar ut kostna-

derna. I båda fallen debiteras sophämtningen enligt gällande taxa separat från driftkostnaderna för anläggningen.

Ett förändrat huvudmannaskap enligt modellen som föreslås i byggherrarnas skrivelse skulle få en rad konsekvenser som behöver analyseras med avseende på bl a:

- krav på organisation i staden för ägande och drift
- ekonomi och fördelning av kostnader
- juridiska frågor, bl a LOU
- reglering i avfallstaxan
- skillnader i villkor för befintliga anläggningar respektive nyproduktion

Man bör också belysa vilka alternativa möjligheter som finns för hanteringen av finansiering och drift av sopsuganläggningar. Det är även viktigt att se vilka paralleller som kan dras till andra system, t ex VA och fjärrvärme, samt till andra gemensamhetslösningar (t ex storbehållare i radhusområden). Erfarenheterna från bland andra Göteborg och Halmstad bör också analyseras djupare.

Kontorens förslag

Med anledning av byggherrarnas skrivelse föreslår kontoren att en utredning görs som analyserar dels vilka konsekvenser ett kommunalt övertagande av hela eller delar av huvudmannaskapet för sopsuganläggningarna skulle få, dels vilka andra möjligheter som finns för hanteringen av finansiering och drift av sopsuganläggningar.

Slut